

Forfatter: [Martin Brun]

Titel: En artig Samtale imellem en gammel Jydsk Rofferske og en gammel Siællandsk Bondemand, som havde en Kurv paa Nakken og raabte med Æg.

Citation: [Martin Brun]: "En artig Samtale imellem en gammel Jydsk Rofferske og en gammel Siællandsk Bondemand, som havde en Kurv paa Nakken og raabte med Æg.", i [Martin Brun]: *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 7*, L. N. Svare, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-2_007-shoot-workid2_007_025.pdf (tilgået 16. maj 2021)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 7

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

↶

En artig Samtale imellem en gammel Jydsk Rofferske og en gammel Siællandsk Bondemand,

↶ som havde en Kurv paa Nakken og raabte med Æg,

↶ Trykt hos Lars Nielsen Svare boende i Skindergaden i No. 76.

2

3

↶ Da jeg forleden Uge gik lidet omkring i Byen og vilde bese de sønderslagne Contoirer, som tabte Vinduer og Dørre med mere den 17 Januarii, hvilke Horekipper jeg besaae med største Fornøjelse. Jeg kom endeligen i en Gade, ikke langt fra Kongens nye Torv, hvor jeg gik ind til en, Brændeviins» Brænder og købte mig en dobbelt Sopken, thi jeg var den Gang fastende, men som jeg gik ud fra Brændeviins-Brænderen og kom i Dø- ren, kom der en gammel Bondemand med en Kurv paa Nakken og sagde til en gammel Rof-

4

↶ 4 ferske som stod i en Dør, vil I købe Æg Moer? hvad faaer I for Snesen Far, sagde Roffersken? 18 Sk. sagde Bonden, det er for meget, sagde Roffersken, jeg havde ikke haft nødig at købe Æg, dersom Fanden ikke for- leden havde taget mine Høns. Naar tog han dem, Moer, sagde Bonden? I han tog dem om Natten, som Fanden tog Grev Struels om Dagen. Gud bevare mig vel, sagde den gamle Bonde, det maae ikke have været meget got at være her i Kiøbenhavn den Nat, siden Fanden har saa regieret med jer Moer. Ja det var ikke med mig alene, men han tog saa mange andres Velfærd, foruden min, sagde Roffersken. Men har Fanden og taget jeres Vinduer og Dørre med, sagde Bonden? ja han tog mit Sølv og Guld, Uldet og Linnet, mine Kiødpølser og mine røgede Gaasefierdin- ger, ja mit Smør og Kiød og mine Flæskeskin- ker, mit Brød, mit Meel, kort sagt: Ponseskaaler, Ponseskeer, Spiseskeer, Tallerkener, Kiedler og Fade, ja meget mere, som jeg ikke

5

↶ 5 kan opregne, jeg kan sværge jer til Far, han glemte ikke at tage Vandhuusdøren og Sæ- det med, ja Kakkellovnene maatte ogsaa med, ja om det var min Natpotte, mine Pigers smukke Toppe og deres Salopper; ak jeg kan ikke fortælle jer det altsammen Far, som de tog fra mig den Nat, uden Taarene maatte rinde ned af mine Kinder og snart være færdig at fortvivle, jeg var tilfreds En kom og vilde tage Livet af mig. Vil I have 14 Sk. for en Snees af jeres ÆG, sagde Ruffersken? Nei det er for lit Moer, men vil I give mig en Mk. for en Snees, siden I har lidt saa stor Skade, saa skal I faae en Snees Moer. Men jeg sy- nes at Moer sagde de tog fra jer, som I haver opregnet, var Fanden da inde alene, sagde Bon- den? Nei h-le Gaden vrimlede af lutter store og smaa Dievle, sagde Rofferffen. Ja saa var det ikke Under at de tog jeres Kakkellovn med, siden de var saa mange, men dog kan jeg ikke vide, hvad Fanden vilde med jeres Kakkellovn, thi der er jo varmt nok i Helvede, sag-

6

↶ 6 de Bonden. Hvad vilde han da med mine Pigers Toppe og Salopper, sagde Roffersken. Jo Moer, de kan han bruge til dem han faaer i Helvede, jeg kan saa grant huske, jeg var engang i Kirke, da vor Præst havde det Evangelium om den babyloniske Hore, da han begyndte at pege og raabte at Helvede var saa hedt, og der var saadan en Ild, som aldrig kan udslukkes, da kan jeg svære jer til Moer, at de halve af vores Qvinder og vore Piger begræd saa Vandet løb dem langs ned af Laarene, da de hørte at alle Roffersker og Horer skulde til Helvede, naar de engang døer, ja han sagde at Fanden havde en stor Bog, hvori han havde alle

deres Navne opskrevne, som fremturer i deres Horerie, naar de ikke vil omvende dem i Tide og bede om Naade, sagde Bonden. Det maae være en artig Præst, sagde Roffersken, hvor kan jer Præst fortælle jer hvor varmt det er i Helvede, eller sige jer om den store Bog, hvor alle Navnene staaer skrevne i, han haver jo aldrig været i Helvede, langt mindre

7

7

7 læst i den store Bog i Navneregistret? Jo I maae min Siel tror Moer, vor Præst er en klog Mand, sagde Bonden. Ja han maae være saa klog som han være vil, saa er det min Siel Løgn, svarte Roffersken. Hvad hedder I Mor, sagde Bonden? Hvorfor spørger I om hvad jeg hedder, sagde Roffersken? Saa Gud Moer, jeg spørger jer ad, for naar jeg kommer hjem, vil jeg spørge vor Præst ad om han ikke har seet jer Navn staaende skreven i Bogen, thi saa vilde jeg lade jer det vide, at I kunde omvende jer i Tide, sagde Bonden. @Det var bedre I spurte jer Præst ad, om han ikke haver læst jeres Navn i Bogen, eller i Registeret, I seer just ikke for ærlig ud til, at I jo gjerne kunde være skreven, svarte Roffersken. Nei min Siel er jeg ikke, thi jeg har ikke horet siden jeg fik min Qvinde, og det er alt over 30 Aar siden jeg fik hende, sagde Bonden. Ja man kan jo nok fortiene sig Helvede paa andre Ting, end som alene paa Horerie, enten ved falsk Vægt, falsk Maal, Tyverie, Bedragerie,

8

8 med mere, hvormed man udsuer sin Næste og stiaeler ham Pengene af Lommen, svarte Roffersken. Det er sandt nok Moer, I siger, jeg troer, saavidt jeg kan see og høre, saa har I nok probeert alle Ting, siden I haver solgt Pons og haver haft Piger med høye Toppe, som I siger at Fanden tog. Jeg undrer mig over, da han tog iert Gods og jeres Høns og eres Pigers Toppe, at han ikke tog jer med Moer. Er I gift Moer, sagde Bonden? Ja til Knæerne, sagde Rofferffen. Hvad heder jer Mand Moer, sagde Bonden? Mine Piger kaldte ham Pokel Rørdig, ellers har han lært at være Barbeer, eller som man siger, K. F. sagde Roffersken. Kan jeg da faae mit Skiæg af, saa skal I faae en Snees af mine Æg for 14 Sk. sagde Bonden. Ja da kommer jeg nok til at svie det af, thi min Mand, den dovne Rad, har ladet sine Knive roste i Foutteralet, og han haver ikke kiert sig om sin Knive, saalænge som jeg og mine Piger kunde ernære ham. Hvad han nu herefter vil tage

9

9

9 sig fore, vil Tiden lære baade ham og mig, fagde Roffersken. Men er det sandt Moer, seer Fanden saa hæsselig ud, som Folk siger? thi det veed I Moer, sagde Bonden. Ja han seer just ikke meget appetitlig ud, see her skal I see ham, sagde Roffersken, hun griber til Lommen, Bonden, som ikke torde staae Fanden saa nær, rykte sig lidet tilbage, og observerte ikke at han stod paa det andet Trappetrin, faldt baglængs over i Rendestenen, med samt sin Kurv og sine Æg, og sønderslog de fleste af dem; o hvor begyndte den arme Bonde at jamre sig, og sagde: alt dette maae jeg takke jer og jer Fanden for, Moer, thi havde I ikke haft den slemme i jer Lomme, saa havde jeg beholdt mine Æg hele i min Kurv, sagde Bonden. I gamle Tosse, han staaer kuns afskildret paa et Stykke Papir, sagde Rofferffen. Ja enten Fanden er nu afskildret paa Papir eller I har ham levende i Lommen, saa tog han dog mine Æg, jeg fattige Mand, hvad skal jeg sige i Aften, naar som jeg kommer hjem til min Qvinde?

10

10 hun tør vel give mig et Par Ørefigen, det kunde dog være ligemeget, men hun tør vel og lade mig gaae sulten i Seng og i Morgen gaae hen til vor Præst og forklage mig og sige, at jeg har solgt mine Æg og drukket Pengene op, sagde Bonden. Er hun saa slem, sagde Roffersken? ja I maae troe Moer, at det er en Helvedes Qvinde Moer, jeg har, sagde Bonden. Har I ingen Børn Far, sagde Roffersken? Jo min S. har jeg saa, men naar min Qvinde begynder at slaae paa mig, saa maae jeg tie som en Muus, thi ellers kommer de med og vil banke paa mig, jeg arme Mand er ret ulykkelig i Dag, har I ikke en Ponsebolle Moer, at vi kunde samle disse Æggeblommer op i, saa kunde I lægge Flæsk til, saa kunde vi begge faae noget at spise, sagde Bonden. Ja F. ikke Ponseboller, jeg vil see om jeg haver en Leerskaal eller Træbagge, sagde Roffersken. Skynd jer noget Moer, sagde Bonden. Roffersken sprang ind i Gaarden og skulde hente noget at tage Æggeblommerne i, Bonden stod

11

11 og passede paa fin Kurv, jeg gik ind til Brændeviins-Brænderen og fik mig nok en Sopken, thi jeg var temmelig forfrossen. Jeg kom aldrig saasnart ud igien fra Brændeviins-Brændeviins førend jeg faae den gamle Rofferske laae og gravede i disse sønderslagne Æg, tillige med den stakkels Bonde. De fik dog en Deel i en Leerskaal; men hvad skeer, som de laae i deres beste Andagt, kom 3 Matroser tilgaaende og saae Dette Syn, men De var ikke seen, førend de fik dem hver en Snebold, hvilken de af et godt Hierte trykte til den gamle Rofferske i Hovedet, med disse troeværdige Ord: der har du Fastelavnsboller, du gamle Rofferske.

De 2 traf hende men den 3die slog fejl af hende, men traf midt i Skaalen, saa at de sønderslagte Æg fløi baade Bonden og Roffersken om Ørene, hvad den arme Bonde ikke var ergelig før, saa blev han, da han greb med sin Næve i Skaalen i disse beffitke Æggeblommer og tørrede den gamle Rofferske saa smukt i Ansigtet, at hun neppe, det jeg troer, kunde vaske sig en

12

☒ 12

☒ heel Time. Bonden gik hen og tog sin Kurv, thi han fornam ak der vankede ingen Flæskeka- ge den Gang og sagde: Farvel, du gamle Rof- ferske, nu seer du verre ud end Fanden, du har i Lommen. Jeg fulgte strax bag efter, neppe kom Bonden til den lille Gade, lige for Gabels@Gaard, førend han saae at Vinduerne vare borte, da tænkte Bonden, at S. havde og væ- ret der, han vilde see lidt for høit i Veiret, i det samme gled hans Fod og han faldt og flog de overblevne ÆG i Stykker. Hvad Bonden ikke var vred før, saa blev han da. Jeg sagde til ham: jeg troer I faldt Far? ja det er den anden Gang i Dag, jeg troer rigtig F. er her i Byen, nu har jeg mist 7 Snese ÆG i Dag, og har nu F. taget mine ÆG, saa skal han og have Kurv en. Bonden var ei heller seen, før- end han tog sin Kurv med disse Ord: har S. taget mine ÆG, saa har du der Kurven med, og kastede saa Kurven ind i Gabels Gaard. Jeg forbarmede mig dog over den stakkels Bonde, og tog til Lomm og gav ham en Pies,

13

☒ han skulde drikke min Skaal i. Bonden tak- kede mig og begyndte at gaae sin gamle Tour og begyndte at raabe: her er friske ÆG, Piger.@Jeg kan bande dig, gode Læsere til, jeg kunde ikke bare mig for at lee. Bonden blev endnu ved at raabe- Her er friske ÆG, Piger. I Det samme mødte ham en Kierling med 2 Kur- ve paa Armene, den ene havde hun Brænde- viin og Brød i, den anden havde hnn Billeder i, hvor Fanden og Struels stod afskildret. Bonden saae strax Flasken og Brødet, og sagde til Kierlingen: giv mig for 2 Skilling Brændeviin og for en Skilling Brød. Ja Far, sagde Kierlingen, hun begynder at stienke, Bonden begynder at raabe: her er friske ÆG, Piger. Kierlingen saae til Bonden og tænkte han var ikke klog, men siger til ham, hvad faaer I for Snesen af jeres ÆG Far? Bonden sagde med en trøstig Mine 18 Sk. Moer. Lad mig faae mit Brændeviin, han drak det og begyndte at spise Brød til, han begyndte atter at raabe: her er friske ÆG, Piger. Kier-

14

☒ 14

☒ lingen, som ikke saae nogen Kurv, hvori han skulle have sine ÆG, siger til ham: haver I dem i Lommen Far? nei sagde Bonden, jeg haver dem i min Kurv, lad mig see dem sagde Kierlingen, Bonden griber til Nakken og vilde tage til Kurven, hvad griber I efter, sagde Kierlingen? jeg finder efter Min Kurv, sagde Bonden. I har jo ingen Kurv, jeg tænkte i havde haft ÆG i Lommen, sagde Kierlingen. Nei min S. har jeg ikke, men nu husker jeg, jeg gav S. min Kurv før, thi han har faaet alle mine ÆG. Giv mig nok for en Skilling Brændeviin. Ja Far, sagde Kierlingen. Hvad har I i den anden Kurv Moer, siden I holder jer Kaabe saa tæt over den? der har jeg smukke Billeder. Synk got Far, drik, fim skal I faae dem at see. Bonden drikker, og Kierlingen begynder at rage i sin Kurv og tager er Billede op, hvor Fanden og Struels stod afskiidret. See her, sagde Kierlingen, det er Fanden og det er Struels. Saa har I min S. og mine ÆG, og S. vil snart brin-

15

☒ 15

☒ ge jer min Kurv med, thi jeg gav ham dem for lidt siden. Farvel Moer, sagde Bonden.@Ja mine 4 Sk. først sagde Kierlingen. Nei I har min S. Værdi nok for jer 4 Sk., I har 7 Snese ÆG, det veed jeg, og nu kom- mer F. snart og bringer jer Kurven med. Bon- den gav sig til at gaae det beste han kunde, Kierlingen bag efter og raabte om sine 4 Sk. Bonden sagde, at han havde ikke længer Tid, thi det ringede til Porten. Hvad Port, hvad Port, sagde Kierlingen, jeg vil min S og Salighed have mine 4 Sk. Hun fik den arme Bonde ved Armen, Bonden soer paa, at om Kiellingen ikke vilde give ham Fanden hiem med sig, thi han vilde vist sin Præst ham, han skulde nok lære F. til at skaffe ham sin ÆG igien, tilligemed hans Kurv, om han kiendte sin Præst ret. Ja, svarede Kierlingen, det koster knus 2 Sk., saa faaer I baade Fanden og Struels, de maae dog sagte være 2 Sk. værd. Jeg vil min S. ikke give en Sk. for

16

☒ 16 Struels, thi kunde I skille dem ad, saa havde jeg nok af Fanden, naar jeg kuns havde ham hiem med mig til vor Præst. I saa kan I jo tage SrruelS hiem til jer Kone, thi hun ha- ver dog vel aldrig seet ham levende. Lige got hvilket hun har, man kan jo see Forrædere og Skielmer nok, om det er kun i vor Bye, saa har vi baade Forrædere og store Skielmer nok. Ja dog ikke saa store, som vi haver i Kiøbenhavn, sagde Kierlingen, ja da kan jeg sværge jer til, Moer, om jeg gik ud og skiød en Hare, og en af mine Naboer fik det at

vide, de hialp mig strax i Blaataarn. Saa gjorde de det, sagde Kierlingen. Bonden tog i Lom- men og gav Kierlingen sine 6 Sk., skjønt han kløde sig temmelig bag Øret, men blev dog@glad, at han fik F. i Lommen, hvorved han dog tænkte at komme til sine Æg igien, naar som hans Præst fik ham at see. Kierlingen ikke desto mindre, at hun fik sine Penge. Bon- den begyndte at marsere af det beste han kunde med sit dievelske Billede i Lommen, som han skulde hiem og vise sin Præst. Saavidt som jeg kunde see, vil han ikke blive længe borte, førend han vil komme med Æg igien, da vil han ikke blive saa bange for Fanden, som han var denne Gang; thi nu har han ham i Lom- men. Jeg var ikke seen, førend jeg føyede mig hiem til mit Logement, thi jeg var bange, jeg skulde glemme Discoursen. Hvor det siden gik med Bonden, vil vi nok videre faae at høre.